

Maturantska plačana v gotovini.

Poštni Glasnik

Letnik XI.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1931.

2. števil.

Važna konferenca v Zagrebu.

Predsednik OPO tov. Čampa je prejel od Saveza p. t. t. uslužbencev v Beogradu mandat, da se pogaja s poedinimi poštarskimi organizacijami, ki stoje danes izven Saveza, kako bi bilo mogoče zblížati posamezne struje in združiti razcepljena društva v enotno organizacijo pod reformiranim Savezom. V Ljubljani je svojo nalogo dokaj uspešno rešil; v načelu so se izrekla vsa društva za edinstvo, uradniki I. kategorije — člani Društva poštarnih konceptnih in tehničnih uradnikov — so se s 1. januarjem t. l. vsi včlanili v OPO, maturantsko društvo pa se je izreklo v načelu za združenje, a je odgodilo svoj vstop v OPO do reorganizacije Saveza.

Sedaj je bilo treba pripraviti teren za enotno poštarsko organizacijo še v Zagrebu. V ta namen se je vršila v dneh 9., 10. in 11. t. m. v zagrebškem poštarskem domu konferenca predsednikov vseh oblastnih organizacij in zastopnikov drugih poštarskih organizacij iz dravske in savske banovine (drugod jih ni), ki so v načelu za edinstvo. Razpravljali so o reorganizaciji Saveza in o združenju vseh p. t. t. nameščencev kralje-

vine Jugoslavije v enotno organizacijo. O tej konferenci se je izdal sledeči komunike:

Dne 9., 10. in 11. januarja t. l. se je vršila konferenca predstavnikov vseh poštarnih uslužbencev iz cele Jugoslavije. Ta konferenca se je bavila o splošnem zedinjenju vseh organizacij in uslužbencev v eno edinstveno organizacijo. Predstavniki vseh organizacij in združenj so sklenili, da vstopijo v edinstveno organizacijo. — Nato je prešla konferenca na pretres težkega materialnega položaja poštarnih nameščencev. Na tej konferenci se je ponovno ugotovilo, da je poštno osebje danes edino v državni uradniški hierarhiji, ki ni dobilo dosedaj posebnih doklad, četudi je poštna služba ena najtežjih in najodgovornejših. Konferenca je odposlala vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, a gospodu predsedniku kr. vlade ter gosp. ministru prometa kot svojemu resornemu šefu in g. pomočniku ministra kot šefu stroke istotako brzojavne pozdrave s prošnjo, da odpomorejo bednemu stanju poštarnih uslužbencev z uredbo o posebnih dokladah.

Razdržavljenje telefona na Grškem.

Kakor v Italiji in Rumuniji, tako je prišel sedaj tudi na Grškem telefon v privatne roke. V tekmi med International Telegraph and Telephone Cy in tvrdko Siemens u. Halske je zmagala zadnja (skupno s švedsko firmo Ericson). O pogajanjih in usodnem sklepu je prejelo glasilo poštne Internacionale (>Postnachrichten<) tole dramatično poročilo:

Prizadevanja vlade, da bi izročila telefonsko omrežje kaki privatni tvrdki, gredo na leto 1926. nazaj. Takrat se je pogajala vlada z neko belgijsko firmo. Takratnega ministra so obdolžili, da si je izgovoril od te kupčije »malenkost« 54.000 funtov šterlingov (blizu 15 milijonov dinarjev), in so ga zaprli. Proces še ni končan. Pod pritiskom propagande stanovske organizacije je izjavilo ministrstvo meseca oktobra leta 1928., da smatra pogodbo z belgijsko družbo za nezakonito.

Ob priliki 4-urnega štrajka p. t. t. osebja dne 10. aprila 1929 je osebje med drugim tudi zahtevalo, naj se telefonsko omrežje ne privatizira. Takrat je minister izjavil, da ne misli na privatizacijo telefona, temveč da si zamišlja samo njegovo reorganizacijo, da pa bo o tem prej še razpravljaj z organizacijo. Nato se je začela vlada pogajati z neko tvrdko, ki je bila poznana kot stavbna, a ne kot telefonsko-obratna družba.

Organizacija je nadaljevala s svojo propagando. Vsa dežela in trgoveške zbornice so se postavile na stran organizacije. Edino atensko časopisje, pri katerem je začel igrati tuji denar, se je kazalo brezbržno ali sovražno.

V oktobru 1929 je šel minister v Siemensstadt pri Berlinu. Njemu je sledil ministrski predsednik. Organizacija je takoj brzojavno zaprosila ministra, naj ne podpiše pogodbe. Sklenitev pogodbe se je zares tudi odgodila. Nato je poizkusila organizacija z intervencijo pri ministrskem predsedniku, toda ta prizadevanja so se izjalovila na njegovem odporu.

Pet dni pred podpisom pogodbe je objavila organizacija odprto pismo, v katerem vprašuje ministrskega predsednika, zakaj sili s tako nepremišljeno naglico na rešitev, ki se protivi interesom osebja in države, kakor tudi svečanim izjavam od aprila 1929.

Člani predsedstva organizacije so bili dne 4. februarja 1930 pozvani pred disciplinsko sodišče. Enajst mesecev prej so stali isti člani in z isto motivacijo pred disciplinskim sodiščem, a so bili oproščeni. Tokrat so bili kaznovani z denarno globo po 300 drahem. Predsednik organizacije tov. Drossopoulos in glavni tajnik tov. Papadopoulos sta bila na zahtevo ministra kazensko premeščena, ker sta, kakor stoji v njihovem kazenskem dekretu, »kritizirala vlado v vprašanju telefona«.

Parlament je končno sprejel pogodbo, ne da bi se bil držal dnevnega reda, pod pritiskom vprašanja zaupnice vladi, in ne da bi bil počakal poročilo odseka, ki je bil pripravljen odklonilni predlog...

Prvi pozdrav tovarišev železničarjev.

V »Poštnem glasniku« od 21. decembra 1930 smo dali duška veselju, s katerim je p. t. t. osebje sprejelo vest o priključitvi poštno-telegrafsko-telefonske stroke k prometnemu ministrstvu, pozdravili smo naše nove tovariše železničarje in izrazili upanje, da pride do tesnejšega sodelovanja poštarske organizacije z močnimi železničarskimi organizacijami.

Razume se, da smo z radovednostjo čakali, kakšen odziv bo našel zakon o priključitvi pošte k prometnemu ministrstvu v železničarskih časopisih. Doslej moremo zaznamovati list »Jugoslovanski železničar«, glasilo Oblastnega odbora Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev v Ljubljani, ki je objavil v svoji novoletni številki članek »Pošta podrejena našemu ministrstvu«, katerega podajamo tu v celoti:

Dne 10. XII. 1930 je izšel zakon, s katerim se pošta, brzojav in telefon podredijo našemu ministrstvu. Ravno tako se gradba novih železnic zopet pripoji našemu ministrstvu. Ta zakon predstavlja sigurno veliko spremembo v našem gospodarskem življenju in nadaljnjem razvoju naše države!

Bivša direkcija za gradbo novih prog je zopet nazaj in je s tem vzpostavljeno stanje pred 3. aprilom 1929. Veliko večjega pomena pa brezdvomno predstavlja inkorporacija pošte k našemu ministrstvu. Sigurno je, da imata obe stroki: železniška in poštna, veliko skupnega v upravnem, tehničnem in eksekutivnem oziru. Od pravilne koordinacije obeh prometnih panog je odvisen gospodarski razmah in napredek celega državnega gospodarstva.

Ako so se torej merodajni činitelji odločili za tako upravno spremembo, je sigurno, da se je to izvršilo na podlagi točnih in realnih premis, kako v naši državi urediti sigurno zelo komplicirano vprašanje državnih prometnih sredstev, da bi ista mogla v vsakem oziru zadostiti potrebam našega naroda.

V upravna vprašanja se za sedaj ne spuščamo, ker so v to poklicani odgovorni čit-

nitelji. Za nas kot narodno, nepolitično splošno stanovsko-strokovno organizacijo vsega prometnega jugoslovanskega osebja je važno, kake sotovariše dobimo s to novo izpremembo. Število našemu ministrstvu podrejenega osebja z inkorporacijo poštarjev poraste za precej tisočev ter bo celokupno število sigurno kmalu doseglo 100.000 uslužbencev, če ne več. Torej bo naše ministrstvo po številu podrejenega osebja največje, saj bo imelo skoraj polovico vseh državnih uslužbencev. O odnosih tega osebja v medsebojni zvezi in soživljenju pa bo potrebno resno razmisliti na obeh straneh, pri nas železničarjih in poštarjih!

Uverjeni smo, da se to v bodočnosti čisto točno izvede v skupen prosep in napredek vseh novih »prometnikov«, železničarjev in poštarjev. V tem prepričanju nas potrjuje dejstvo, da je naše UJNŽB od svojega postanka bilo večkrat v zelo ozkih stikih z našimi jugoslovanskimi poštarji. Delali smo sicer ločeno, vendar sporedno, na strokovnem polju! Naši jugoslovanski poštarji imajo na istih principih zgrajeno strokovno-stanovsko organizacijo za celo državo, imajo svoj Savez poštarnih, telegrafskih in telefonskih uslužbencev s centralo v Beogradu in oblastnimi organizacijami na sedežih poštarnih direktij, kakor imamo mi v UJNŽB. Mislimo, da se bo v bodočnosti dalo iz teh dveh organizacij stvoriti, če ne popolno enoto, pa čisto sigurno najtesnejšo skupnost in skupno delo za gospodarski, kulturni, socialni in prosvetni napredek vsega osebja, podrejenega novemu ministrstvu za promet. Pri nas železničarjih bo sigurno to stremljenje stalno in iskreno ter nimamo nobene vzroka ali bojzani, da bi se to s strani poštarjev odklonilo!

Vsled tega prav pristrčno in iskreno naslavljamo na naše nove sotovariše naš prvi pozdrav: Dobrodošli in bodite pozdravljeni kot novi sotovariši in soborci za lepšo bodočnost naših strok in nas vseh!

Obdavčenje pogodbenih poštarjev.

Glede na spomenico OPO proti obdavčenju pog. poštarjev s pridobnino namesto z uslužbenkim davkom, katero spomenico smo objavili v »Poštnem glasniku« od 1. in 11. oktobra 1930, je napisal g. A. Korenini v »Našem glasu« od 20. decembra 1930 daljši strokovni članek, v katerem pojasnjuje zadevo po uvodnih odstavkih, v katerih podaja kratek izvleček naše spomenice, sledeče:

»Mislim, da bo ustrezno vsem prizadetim, če razmislimo upravičenost zahtevka spomenice iz davčno-pravnega vidika.

Zahtevek, naj bodo pogodbeni poštarji oproščeni pridobnine po členu 46. davčnega zakona, je po mojem mnenju neupravičen in pogrešen že v tem, da priznava spomenica s tem indirektno, da se pogodbeni poštarji lahko smatrajo kot izvrševalci samostalnega poklica, oziroma kot podjetniki, kar pa na drugi strani ista spomenica odločno izpodbija in nasprotno dokazuje. Če na pogodbene poštarje ne moremo uporabiti člena 42., moremo nanje tem manj uporabiti člen 46. zakona.

Po davčnem zakonu je upravičen edinole zahtevek, naj bodo dohodki pogodbenih poštarjev zavezani uslužbenškemu davku, in sicer iz sledečih razlogov:

Dohodki pogodbenih poštarjev so obdavčeni sedaj po členu 42/II. točka davčnega zakona, ker jih smatra kot izvrševalce samostalnega poklica (ministrstvo jih smatra kot podjetnike!). Uslužbenškemu davku pa so zavezani dohodki oseb z nesamostalnim poklicem.

Treba je torej ugotoviti, kateri kriteriji tvorijo po davčnem zakonu pojem nesamostalnega, oziroma samostalnega poklica in h kateri vrsti poklica moremo prištevati pogodbene poštarje po njih službenem značaju.

Država je zaradi poenostavljenosti uprave in iz ekonomskih razlogov izločila manjše poštne edinice iz direktne drž. uprave ter jih odstopila v upravljanje pogodbenim poštarjem proti gotovi odškodnini. Ob prevzemu pošte napravi država s pogodbenim poštarjem službeno pogodbo na podlagi določil pravilnika o pogodbinih državnih poštah. Ta pravilnik je za pogodbene poštarje nekaka službena pragmatka, s katero je urejeno njih službeno razmerje napram državi. Iz davčno-pravnega vidika so glede presoje važna določila o njih službenih prejemkih in dolžnostih. Prejemki se dele v redne in izredne. Izredni služijo za kritje stroškov za telegraf in telefon, za težje in dražje dostavljanje, za najem poštne prostora itd. Za redne prejemke pa morajo poštarji 1. pri-

praviti primerne prostore (del svojega stanovanja) za nastanitev pošte, 2. urediti pisarno, 3. opravljati celokupno službo in 4. skrbeti za redno prenašanje pošte po pismonoših, katere morajo sami vzdrževati. Redni prejemki obstoje torej iz poštarjeve plače za njegovo delo in iz pavšala za upravne stroške. Plača in pavšal se izplačujeta v skupnem znesku vsakega prvega v mesecu vnaprej. Poštarji morajo od svojih fiksnih rednih prejemkov najprej poravnati upravne stroške, ostanek pa tvori njih plačo.

Sedaj si pogledajmo, kakšni dohodki so po davčnem zakonu zavezani uslužbenškemu davku.

Po členu 89. davčnega zakona je zavezan uslužbenškemu davku vsak dohodek od nesamostalnega dela in nesamostalnega poklica. Za nesamostalno delo, oziroma poklic pa se smatra delovanje, ki se vrši na račun in na odgovornost koga drugega (delodajalca), po njegovem naročilu in navodilu. Službeno razmerje nastane s pogodbo o izvrševanju cele vrste del, ki se ponavljajo periodično za odškodnino. Nasprotno pa se razodeva samostalnost dela in poklica vedno, kadar dela kdo na svoj račun in ob lastni odgovornosti.

Bistveni kriteriji nesamostalnega poklica so torej: 1. službeno razmerje, 2. plača, 3. neodgovornost in delovanje na tuj račun. Vse te kriterije najdemo pri poklicu pogodbenih poštarjev. Delodajalec je država, ki sklene s svojim uslužbencem službeno pogodbo, s katero je ustanovljeno službeno razmerje. Poštarji prejemajo plačo vsakega prvega v mesecu in njih delovanje se vrši na račun in odgovornost države, ki pa ima proti uslužbencu regresno pravico. Iz tega je razvidno, da so dohodki pogodbenih poštarjev zavezani uslužbenškemu davku ne pa pridobnini, ker za samostalno delovanje manjkajo bistveni znaki, in sicer lastna odgovornost in delovanje na svoj račun.

Kako velika je razlika med predpisom uslužbenškega davka in med pridobnino, kaže sledeči primer: Na 750 Din mesečne plače odpače za uslužbenca brez otrok 9 Din uslužbenškega davka brez vsakih avtonomnih doklad, kar znaša letno 108 Din davka. Pridobnina pa se odmerja od letnega čistega dohodka, ki znaša v našem primeru 9000 Din; od tega odpače na 8% ni osnovni davek 720 Din, na 2% ni dopolnilni davek 180 Din, skupaj na državni davek 900 Din. K temu je treba prišteti še različne avtonomne doklade, ki znašajo povprečno 200% od osnovnega državnega davka, to je

1440 Din. Skupni davek znaša torej 2340 Din ali 26% od letnih dohodkov pri pridobnini, med tem ko znaša od istih dohodkov uslužbenški davek samo 1.02%.

Vsled tega bi bilo v interesu obstoja in življenjskih pogojev pogodbenih poštarjev želeli, da se njihovi dohodki odtegnejo obdavčenju s pridobnino, posebno ker pri njih za to davčno vrsto ni v davčnem zakonu nobene podlage.

Trdno smo prepričani, da bo tudi ministrstvo uvidelo zakonski neosnovano in neopravičeno težko davčno preobremenitev pogodbenih poštarjev in da bo v najkrajšem času ugodilo zahtevku uvodoma navedene spomenice ljubljanske oblastne poštne organizacije.

Hvaležni smo piscu, da je proučil to bolno vprašanje težko prizadetih pogodbenih poštarjev tako temeljito in čisto s strokovne strani. Trdno upamo, da bo uvidelo to nepravilnost tudi finančno ministrstvo in čim prej ugodilo prošnji Obl. organizacije, da se pog. poštarji oproste plačevanja pridobnine in da bodo zopet plačevali uslužbenški davek, naravnost od svojih mesečnih prejemkov, tako kakor drugi poštne nameščenci.

Sodimo pa, da so ponekod pog. poštarji sami krivi tako visokega obdavčenja. Pri istih prejemkih plača eden 500 Din, drugi pa 1500 Din davka. Po našem mnenju moreta biti temu samo dva vzroka: ali nekateri ne znajo pravilno prijaviti svojih dohodkov in izdatkov, ali pa vobče ničesar ne prijavijo, s čimer se sami že naprej obsodijo.

Zato ponovno opozarjamo tovariše pog. poštarje na temeljito razlago te zadeve v »Poštnem glasniku« od 1. in 11. februarja 1930. Za nje je pisan, ne za urednika. Opozarjamo tudi na dragoceno pojasnilo tov. Engelmana v današnji številki. Glavno je: prijaviti pristojni davčni upravi dohodke in izdatke do 5. februarja t. l. in pravilno prijaviti!

**Manufaktura,
Trenchcoate,**

krzno kakor sploh vsi oblačilne predmete nudi po zmerernih cenah tudi na odplačilo tvrdka

L. Ornik, Maribor
Koroška cesta 9

Henrik Stephan.

Dne 7. januarja t. l. je minilo 100 let, kar se je rodil v Stolpu na Pomoranskem H. Stephan, ustanovitelj svetovne poštne družbe. Bil je z dušo in telesom postalist, vrhutač izborni organizator, učenjak, pisatelj in človek plemenitega, zlatega srca. Izobiljšal je pisemsko, paketno, brzojavno in telefonsko službo ter ji pridobil svetovni sloves. Prvi telefon je bil otvorjen v Ameriki l. 1878. Stephan je takoj spoznal njegov veliki pomen za trgovino in industrijo, kakor tudi za splošno družabno porabo. Zato je delal v pospeševanje telefona na vso moč in že l. 1888 je bilo v Berlinu več javnih telefonskih govorilnic kakor v katerem si bodi mestu Amerike. Sloves nemške pošte se je razširil po vsem svetu. Dvignil je ugled poštne oseboja. »Chemnitzer Tageblatt« je pisal: »Na Nemškem je nekaj nenavadnega, da kar celo oblastvo postane popularno. To je Stephan za svoj resor res dosegel. Enak primer za kaj takega se ne bo več našel.« »Svojim ljudem je bil silno naklonjen in je zanje tudi mnogo storil«, je zapisal ob njegovi smrti nemški socialni demokrat.

Naj stoji tu še majhen izvleček iz njegovih govorov v državnem zboru:

»Pošta je najobčutljivejši del organizacije v državnem prometu.«

»Mi kot oblastvo smo primorani vse bra-

ti; ali ne moremo si misliti, da bi nas silili tudi vse verjeti.«

»Če je Pitagoras rekel: Bistvo stvari je število, potem mi lahko rečemo: Bistvo stvari je čin.«

»Moj ideal je, da bi imeli enotni poštni pristojbenik za tu- in inozemstvo in da bi se inozemske pristojbine naslanjale na tuzemske.«

»So govori, pri katerih bi lahko rabili besedo Phociona, ki je rekel Leostenu: Tvoji govori so dolgi in visoki kakor ciprese, pa ne rodijo sadu.«

»Jaz ne zaničujem ljudi in sem vesel vsake besede ljubezni in prireditve, ki se daje mojemu bitju in delu, na katerem imajo pa tudi drugi svoj delež.«

»Staro zgodovino poznate; mislim, da stoji to v Plutarhu: Ko je bil Hanibal v Efezu v prognanstvu, je prišel neki dan iz Aten govornik Phormio in imel dve uri dolgo predavanje o vojni umetnosti in vojnem ženiju. Efežanje so mu na vso moč ploskali, zaradi lepih besed, ki se jih je navadil in prišel ž njimi v Efez. Samo Hanibal ga je molče in mirno poslušal. Ko pa je s svojim prijateljem zapustil lokal in ga je ta vprašal: Kaj praviš ti na to razlaganje? je odgovoril Hanibal: Še nikdar nisem slišal, da bi se toliko mlaticla prazna slama.«

H. pl. Stephan si je pridobil v poštarstvu in narodnem gospodarstvu nevenljive zasluge. V priznanje in v znak hvaležnosti so mu postavili Nemci krasen spomenik v poštne muzeju.

Ko mu je bilo l. 1885 podeljeno plemstvo, je pisal »The Postal Record« v Newyorku o njem: »Mož, ki se je od poštnega uradnika povzpela na lastno močjo do največjega poštne strokovnjaka vsega sveta, je že davno po javnem mnenju postal v resnici plemenit.«

Častil in proslavljal ga je ves kulturni svet. A »knez prakse«, kakor so ga tudi nazivali, je ostal nenavadno skromen. To priča tudi njegovo pismo, ki se glasi: »Najlepša hvala za misli, izražene v pismu z dne 2. nov. 1890. Res je, žal, da bom izpolnil 7. januarja prihodnjega leta 60 let, če bom živel. Ne želim si, da bi se o tem javno pisalo. Zato Vas prosim, da to opustite. Proslavljanje rojstnih dni ni po mojem okusu. Če sem kaj ustvaril, ni treba, da bi se o tem pisalo; ako pa nisem nič napravil, pa ni gradiva za članek. Osebe izginejo tako ali tako. Pulvis et umbra sumus. Z odličnim spoštovanjem pl. Stephan.«

Mož ni iskal ne slave ne časti, a njegovo ime je zapisano z zlatimi črkami v svetovni poštne zgodovini.

Za pogodbeno poštarje.

Davčne prijave dohodkov za leto 1931, na podlagi prejemkov iz leta 1930, morajo vsi pogodbeni poštarji predložiti pristojni davčni upravi do 5. februarja t. l. Ko se je sestavljal sedanji davčni zakon o pridobitini, ni komisije nihče opozoril, da so pogodbeni poštarji take vrste uslužbenci, kateri morajo od svoje pičlo odmerjene plače radi pogodbe s poštanim erarjem kriti in plačevati vse potrebščine za državni poštni lokal in njega obrat iz svojega. Tudi davčne uprave niso poznale tega našega težkega stanja, ali danes ga že splošno poznajo, zato bo davčna komisija pri odmeri tega davka naše stališče stvarno upoštevala. Po vsej pravici bi morali pogodbeni poštarji biti prosti pridobitine, kajti pridobitina pritegne k davčvam še avtonomne doklade. Zato pog. poštar ne sme prijaviti več kakor 5% čistega dohodka, saj smo do predlanskega leta plačevali le 1.02% uslužbenkega davka in nič drugega.

Ker sem dobil od svojih kolegov več vprašanj radi pridobitine in ker ne morem posamežno odgovarjati, hočem tu objaviti za vzorec prepis svoje letošnje davčne prijave.

Kosmati dohodek, dosežen v letu 1930, Din 12.600.

Režijski stroški v letu 1930 Din 11.970. Čisti dohodek Din 630. Režijski stroški posamezno: 1. Najemnina za lokal 600 Din. 2. Plača in mezde pomož. osebju v odstotnosti 2400 Din. 3. Obresti (teh ni vredno napovedati, ker se brez potrdila ne odtegnejo). 4. Ostali stroški, v prilogi detajlirani, 8.970 Din.

K tej zadnji točki sem priložil na četrtinski poli naslednje pojasnilo:

Popisnica k točki 4. — Ostali stroški:

Čiščenje lokala	1.980.—	Din
Drva, žagar, dimnikar	1.680.—	»
Razsvetljava, popravila	360.—	»
Uradne potrebščine	990.—	»
Obraba obleke v službi	3.960.—	»

Skupaj 8.970.— Din

Prejemkov za prenos pošte ne napovedujte in ne vmešavajte med svoje dohodke, to ja ni Vaša plača. Upajmo, da na ta način ne bomo več dolgo napovedovali pridobitine. Saj je oblastna organizacija predložila v interesu pog. poštarjev na finančno ministrstvo spomenico, v kateri prosí, da se popravi očitna pomota.

Engelman.

V. redni občni zbor

reg. zadruga z omejeno zavezo

„Poštni dom“

bo v nedeljo, dne 8. februarja t. l. ob 14. uri v hotelu Miklič, nasproti glavnega kolodvora v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročila funkcionarjev načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka.
5. Proračun za poslovno leto 1931.
6. Predlogi in prizivi v smislu čl. 42 pravil.
7. Notranje posojilo za gradnjo doma.
8. Izprememba pravil.
9. Volitev predsednika in članov načelstva in nadzorstva.
10. Slučajnosti.

Če občni zbor ob 14. uri ne bo sklepčen, se bo vršil čez pol ure istotam občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu navzočih združnikov. Predlogi in pritožbe članov se morajo predložiti pisмено 8 dni pred občnim zborom. Letni računski zaključek je združnikom na vpogled v zadrugi pisarni od 1. februarja 1931 dalje.

V Ljubljani, dne 10. januarja 1931.

Načelstvo.

Strokovna posvetovalnica.

POŠTINSKA PROSTOST KRAJEVNIH ŠOLSKIH ODBOROV

Vprašanje (V. E.): Naš šolski upravitelj je istočasno delovodja krajevnega šolskega odbora, tako da pošilja in prejema razne poštne pošiljke iz naslova Upraviteljstva državne osnovne šole in iz naslova Krajevnega šolskega odbora, pa istoveti oba urada ter si prilašča enake ugodnosti poštinske prostosti za oba. Ali so krajevni šolski odbori oproščeni tudi pristojbine za priporoko in za denarne pošiljke ali ne, oziroma, ali in kakšna je razlika med obema uradoma?

Odgovor: Med navedenima uradoma je bistvena razlika v tem, da je upraviteljstvo državne osnovne šole (šolsko vodstvo) državni urad, krajevni šolski odbor pa ni državni urad, ampak samo pomožni organ oblastnega (banskega) šolskega odbora kot državnega oblastva. Iz te razlike sledi potem vse razlike v ugodnosti poštinske prostosti enega in drugega urada. Šolska vodstva so kot državni uradi brezpogojno oproščena poštine za navadne in priporočene pisemske pošiljke, kakor tudi za denarne in paketne pošiljke. Krajevni šolski odbori pa so kot nedržavni uradi oproščeni poštine samo toliko, kolikor jim daje te ugodnosti zakon.

Čl. 15. uredbe o krajevnih in oblastnih šolskih odborih določa, da je vse dopisovanje krajevnega šolskega odbora s šolskimi in drugimi javnimi oblastvi uradno dopisovanje, za katero se ne plača ne taksa ne poština. Nekateri sklepajo iz besedice »vse«

(dopisovanje), drugi iz besede »taksa«, da so oproščeni krajevni šolski odbori tudi pristojbine za priporoko. To pa ni tako. Kadar je govor samo o prostosti poštine kakoga urada ali ustanove, je treba vedno razumeti, da je dotični urad oproščen samo navadne poštine za pisemske pošiljke. Če je kak nedržavni urad oproščen tudi pristojbine, mora biti to v zakonu (uredbi) vedno posebej določeno, ali pa rečeno, da uživa ta in ta urad (ustanova) enako poštinsko prostost kakor državni uradi. To pa krajevni šolski odbori niso in zato niso oproščeni pristojbine. Pod besedo »taksa« pa se razume vedno kolkovina in ni torej s poštinsko prostostjo v nikaki zvezi.

V denarnem prometu krajevni šolski odbori kot nedržavne ustanove na splošno niso oproščeni poštine, ampak samo izjemo, namreč takrat, kadar pošiljajo po nalogu državnega oblastva na račun države nabrani ali izterjani denar. Take nakaznice morajo imeti na prostoru za znamke poleg uradnega pečata in poslovne številke pošiljočega urada ter poleg oznake »Službeno poštine prosto« še pripombo »Na račun države (banovine) zbrani denar«.

V paketnem prometu so krajevni šolski odbori oproščeni poštine tako kakor državni uradi. Pri pošiljanju paketov po samem zakonu vobče ni razlike med državnimi in nedržavnimi uradi glede poštinske prostosti. Vsak, kdor sme pošiljati s pošto brez plačila poštine pisemske pošiljke jih sme tudi kot pakete (vrečnike), če so težje od 2 kg.

Ur.

Z 11. odborove seje OPO od 27. dec. 1930.

Savezni svet v Beogradu. Predsednik obširno poroča o poteku sveta, ki se je vršil 14. in 15. decembra 1930 z dnevnim redom: priključitev pošte k prometnemu ministru. Soglasen sklep sveta je bil, da mora pošta v novem ministru dobiti svojo avtonomijo. (Zadevno poročilo je bilo objavljeno v »Poštnem glasniku« od 1. januarja l. 1931.)

Reorganizacija Saveza. Predsedniki oblastnih organizacij so se v Beogradu razgovarjali tudi o reorganizaciji Saveza na podlagi načrta, ki ga je izdelal predsednik OPO. Splošno mnenje je, da bo pri tem največ težko delalo imetje Saveza in organizacij. Zato se je sklenilo, da se bo v ta namen vršila sredi januarja 1931 v Zagrebu konferenca, katere se morajo udeležiti vsi predsedniki oblastnih organizacij. Konferenca naj temeljito prouči nova pravila za reorganizacijo in naj definitivno ugotovi, ali in kako je reorganizacija mogoča.

Edinstvena organizacija. Predsednik javlja, da je prejel od Saveza oficielen mandat za pogajanja z vsemi poštinskimi organizacijami v svrhu dosege sporazuma za enotno organizacijo. Predstavniki teh organizacij bodo po možnosti in potrebi povabljeni na konferenco v Zagreb, kjer bodo pri reorganizaciji Saveza mogli sodelovati.

Poštni glasnik. Po pisemnih predlogih urednika v zadevi ureditve nagrad in honorarjev, in na predlog predsednika nadzorne komisije OPO glede opravljanja poslov upraviteljstva lista, se je sklenilo, da ima nagrade in honorarje določiti prihodnja širša konferenca OPO, dotlej pa ostane v tem pogledu vse neizpremenjeno, posle upravnika lista bo do prihodnje glavne skupščine vodil blagajnik OPO.

Svetovni poštni kongresi in svetovni poštni dogovori.

Svetovni poštni kongresi imajo za razvoj mednarodnega poštnege prometa jako velik pomen. Od njih imamo ne samo naredbe in pogodbe glede mednarodnega poštnege prometa, temveč tudi smernice vsega poštnege obrata. Ko je zboroval l. 1874. v Bernu prvi poštni kongres, se ga je udeležilo 23 držav, ki so pristopile k mednarodnim smernicam poštnege prometa. Ko se je l. 1929. devetič sestal ta kongres, so že našli 87 dežel. To razmerje dokazuje razmah mednarodnega poštnege prometa. Svetovna poštna družba je zavzemala v posameznih kongresnih letih naslednje število držav, obseg ozemlja in število prebivalstva:

Leta	držav	mil. km ²	mil. preb.
1874	23	37	350
1878	31	76	765
1885	47	86	903
1891	52	97	976
1897	57	101	1064
1906	64	113	1150
1920	75	115	1771
1924	83	122	1787
1929	87	129	1870

Svetovni poštni kongresi so zborovali po vrsti v naslednjih mestih: v Bernu, Parizu, Lizaboni, na Dunaju, v Washingtonu, Rimu, Madridu, Stockholmu in Londonu. Prihodnji svetovni poštni kongres bo leta 1934. v Kairu (Kairu). H glavnemu svetovnemu dogovoru, ki so ga sprejeli l. 1874, se je pridružilo v pozneši dobi šest manjših dogovorov, zadnji je o poštnege zračne prometu. V Parizu so se dogovorili o poštnege paketih, v Lizaboni o dopisnicah z odgovorom in o hitri dostavi pisemskih pošiljk, na Dunaju o odkupnih pisemskih pošiljkah in o tiskovinah v ovojih. Washingtonski kongres je povečal največjo dopustno denarno vsoto mednarodnih poštnege nakaznic.

Inozemski vestnik.

Belgija. Ministrski svet je sklenil, da bo državnim uslužbencem plače takole zvišal: 1. Vse plače se izboljšajo za 10 odstotkov; 2. uvede se zopet doklada za štiri glavna mesta za tiste nameščence, katerih letni dohodki ne znašajo 27.000 frankov; 3. družinski prispevek za štiri in več otrok se poveča; 4. prispevki za porojene otroke se zvišajo. Krajevne doklade uradnikom, ki vršijo službo v Bruslju, se zvišajo letno za 1.250 frankov, v ostalih treh mestih pa za 1.000 frankov. Vsa izboljšava plač znaša 18,44 odstotka, ako računamo v to tudi novo uvedeno trinajsto plačo, organizacija je pa zahtevala 25 odstotno izboljšanje.

Bolgarska izvrši reformo uprave in redukcijo nameščencev, zlasti ženskih moči. Izpraznjena mesta bodo odpravljena ali pa jih zavzamejo moški.

Francoska je dala 500 milijonov frankov za plačilno sistemizacijo državnih nameščencev.

Holandska organizacija poštних uslužbencev pripravlja poštni film, ki bo bržkone že letos gotov.

Italija. Italijanska zveza poštних uslužbencev je bila l. 1926. razpuščena. Nje voditelji so bili odpuščeni ali pa premeščeni v zapadne vasi. Nekaterim med njimi se je posrečilo, da so pobegnili na Francosko. Prapor bivše Federazione Postelegrafonica so rešili rimski člani organizacije in ga poslali v rakvi v Tunis, kjer ga zdaj čuvajo člani francoske organizacije poštних nameščencev.

Madžarska je odslovila 45.000 nameščencev in namerava izvesti nadaljnjo redukcijo na ta način, da ne bo sprejemala novih prosilcev in da pusti izpraznjena mesta nezasedena.

Avstrija pripravlja sestavo plač državnih uslužbencev. V novih plačah bo tudi prispevek za stanovanje. Višji uslužbenci bodo prejeli na mesec po 850 dinarjev več, nižji zelo malo, najnižji pa nič. Za stanovanje bodo prejeli višji uradniki po 130 šilingov, nižji pa po 15 do 20 šilingov (šiling = 8 dinarjev).

Rumunska bo reorganizirala državno upravo in reducirala število državnih name-

ščencev. Reducirane uslužbence bo poizkusila spraviti v poluradna podjetja. Sistemiziranim uslužbencem se ima plača izboljšati na osnovi predvojne valute.

Ruska poštna uprava namerava izvesti reorganizacijo javne uprave. Reducirani bodo: 1. Neozdravljivi, katerih poslovanje škoduje interesom sovjetov in delavcev. Tem reducirancem bo vstop v državno službo za zmeraj prepovedan. 2. Nameščenci, ki jih ne morejo pustiti na sedanem mestu in jih ne morejo drugje porabiti. 3. Uradniki, katerim se ne morejo zaupati odgovorna mesta, a bodo porabni v tehnični službi. Proti razsodbi druge redukcijske instance ni priziva.

Grška. Še nekaj pripomb k zadnji stavki. Poštna stavka dne 10. aprila 1929 je trajala od 10. do 14. ure po celi grški deželi, kljub temu, da je grška vlada zagrozila s šestmesečno ječo vsem, kateri bi se je udeležili in z 12 mesečno ječo tistim, ki bi jo vodili. Stavka je tako učinkovala, da med stavko niso mogli niti ministri brzojaviti ali telefonirati. Neposredni vzrok stavke je bilo zmanjšanje odškodnine za nedeljsko službo za eno četrtinko. Poleg tega protesta je zastopala zveza pri stavki še dve zahtevi: 1. Zagotovitev napredovanja. 2. Ustavitev pogajanj o izročitvi telefona zasebnim podjetjem.

Švica. Švicarske strokovne organizacije pripravljajo posebne konference, na katerih se bo pretresalo o vprašanju racionalizacije. Zlasti se bo preresetavala gospodarska stran racionalizacijskega programa ter stališče strokovne organizacije do racionalizacije. Racionalizacijsko vprašanje zanima poštne nameščence vseh držav.

To in ono.

Zahvala. Za božična in novoletna vpočila se vsem najiskrenejše zahvaljujem! J. Campa, predsednik OPO.

† **Ivan Novak.** Nenadno je umrl tov. Ivan Novak, pogodbeni poštar pošte Dole pri Litiji. Čeprav je bil že 70 let star in je imel poleg pošte tudi gostilno in trgovino, se je vendar zanimal za poštno stroko in imel svoj urad v redu. Blagemu pokojniku — članu OPO — naj svetli večna luč!

»G. dr. Soč je vracen u penziju. Pripada mu položaj ministra u penziji, sa kojeg je došao »po pristanku«. Naspram p. t. t. struke ostaje sa istim pogledima kao kad je bio načelnik. U tom se nijesu prevarili: organizacije, listovi i pojedinci, koji su mu izrazili svoje simpatije. G. Soč ih srdačno otpozdravlja.« — Tako piše »Naša Pošta« v svoji novoletni številki.

Vlom v trafiko Poštnega doma. Dne 30. decembra so vlomili v trafiko »Poštnega doma« ob Sv. Jakoba mostu. Pokradli so za 10.515 Din. Ta škoda je krita z zavarovalnino, razen 1300 Din v denarju, ki se ne da zavarovati. Zlikovci so že pod ključem.

Za »Poštni dom« je darovala tov. Slavica Štrukelj, p. t. uradnica v Litiji 100 Din in tov. Zinka Lazar, pog. poštarica v Kamni gori 10 Din. Najlepša hvala, živele posnemalke, da pokrijemo gornjo škodo 1300 Din.

»Naša Pošta«. Januarski zvezek beogradskega strokovnega časopisa »Naša Pošta« prinaša naslednjo pestro vsebino: Ob novem letu. — Velimir Vukičević, bivši minister pošte. — Kako je bilo organizirano naše ministertvo pošte in telegrafa. — Personalno vprašanje. — Značaj ministertva pošte in telegrafa. — Primer Nemčije. — Radiofonija. — P. t. literatura. — Beleške. (Vesti iz ministertva. — Mednarodni vestnik. — Nova poštna ministertva. — Iz tajnih arhivov. — Skozi knjige in časopise. — Odzivi. — Odgovori. — Novo ustrojstvo vrhovne uprave p. t. t. stroke. — Vabilo na naročbo.) Odlični strokovni časopis prav toplo priporočamo. Izhaja mesečno enkrat. Stane 40 Din na leto, oziroma 20 Din za pol leta. Naroča se pri upravi »Naše Pošte« v Beogradu, Balkanska ulica 9.

Prihodnja širša konferenca OPO se bo vršila koncem tega meseca, najbrž dne 25. januarja v Ljubljani. Z ozirom na obsežen dnevni red bo zasedala dopoldne in popoldne.

Kateri tovariš(-ica) pog. poštar bi zamenjal svoje mesto s pogodbeno pošto I. reda v bližini mesta na štajerskem. Menjam z enako ali tudi malo manjšo pošto. Ponudbe prosim na Oblastno organizacijo p. t. t. uslužbencev v Ljubljani.

Koristi samo za organizirane. Kakor poroča časopis avstralskih brzojavnih uradnikov, je nova avstralska vlada sklenila, da bo pošiljala odloke, ki se tičejo državnih uslužbencev, samo njim organizacijam. Organizacije nameravajo zdaj tiste nameščence, kateri doslej še niso bili organizirani, sprejeti za člane samo tedaj, če plačajo po 5 guinej vpisnine (to je naših 1420 Din).

POŠTARJI — člani nabavljajne zadruga dobe KAROČEVlje, Maribor, Koroška cesta 19, na mesečne obroke; cene znižane!

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevljarskih potrebščin priporoča

Franc Erjavec
Ljubljana, Stari trg št. 11

Naše cene in naši plačilni pogoji omogočijo, da si more vsakdo nabaviti

moderen radijski aparat

Obrnite se takoj na nas

RADIO LJUBLJANA

MARIBOR,
Aleksandrova 44.

LJUBLJANA,
Miklošičeva 5.

Urar in juvelir

M. Igerjev sin -- Maribor, Gosposka ul. 15

Prodaja na obroke

Pozor, dame in gospodje!

Vsakovrstna oblačila za dame in gospode izdelujem po najnovejši modi

Krajec Ivan

modno krojaštvo
Pred Prulami št. 1

Češki in angleški vzorci na izbiro
Solidne cene

Krasne damske plašče in obleke, zimske suknje za gospode, trenchcoate in obleke

kupite dobro in najceneje pri

Fran Lukič, Ljubljana
Stritarjeva ulica

Razširjajte »Poštni Glasnik«!

Tvornica dežnikov

L. Mikuš, Ljubljana

Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov in sprehajalnih palic.

Trgovina s kožuhovino

Filip Bizjak

krznarstvo

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

se priporoča poštним nastavljenecem, katerim daje tudi na obroke.